

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

358.4

Szerző: *Hidvéghy Ferenc*

Cím: *"Honvédelmi ismeretek" óráin a fasori evangélikus gimnáziumban*

Forrás: *Ujság*

Bn.
(Hely)

1942 okt. 2.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Hely

Idő

Személy

U.l.

Hidvéghy Ferenc riportja:

„Honvédelmi ismeretek“-órán a fasori evangélikus gimnáziumban

Érdekes és korszerű új iskolai tantárgy egyik óráját hallgattam meg szerdán délelőtt a Vilma királynő-uti evangélikus gimnáziumban. *Honvédelmi ismeretek*-órán vettem részt az I.B.-ben. A katedrán Koch István dr., a gimnázium kitűnő igazgatója ült, a padokban csillogószemű kis gimnazisták. A tantárgy egészen új. Még csak szeptember óta tanítják az iskolákban, de a diákok máris nagyon szeretik.

Mint ismeretes, a vallás- és közoktatásügyi miniszter ez év júniusában elrendelte a „Honvédelmi ismeretek“-nek, amint a továbbhaladás szempontjából számító tárgynak valamenyny magyar közép- és középfokú iskolában, valamint az elemi iskolák felső tagozatában való oktatását. Nagy nehézséget jelentett a tankönyv előállításának kérdése, mivel a rendelet és az új tanév kezdésének időpontja között csak három hónap állt rendelkezésre. Az Országos Közoktatási Tanács vezetősége és tisztviselői karaszívűvel csinált a kérdésből és olyan ítemben bonyolította le a könyv meg szerkesztésével és kiadásával járó munkákat, amire alig volt még példa. A korszerű tankönyv első kötetét az Egyetemi Nyomdában, a másodikat és

harmadikat a Szent István Társulatnál, a negyediket a debreceni városi nyomdában készítették. Az első kiadás 200.000 példányban készült. *Öt vagon papírost használtak fel az új tankönyvhöz.* A könyvet az ifjuság honvédelmi nevelésének és testnevelésének országos vezetője adta ki és levante-kiképzési segédletként rendszeresítette.

Bevonul egy új tantárgy az iskolába

Az új tantárggyal egyidőben a budapesti és debreceni tankerület közép- és polgári fiúiskolái bevezették a napenkénti félórás testnevelést. Ez a gyakorlatban is egyszerűen bevált. Szeptember óta a fiú polgári iskolákban és gimnáziumokban, a tanítóképző intézetekben, felső ipariskolákban naponta szerepel már a tanrendben a félórás, szabadban végzett testnevelés. A gyakorlat időpontját az iskolaigazgatók állapítják meg. A szabadgyakorlatokon kívül a társasgyakorlatok, szerygyakorlatok, játékok és váltófutások bevezetésével gondoskodnak az iskolákban arról, hogy a gyakorlati anyag változatos maradjon. A követelményeinek megfelelően valamennyi iskola igazgatósága és tanári

kar példás buzgalommal állt a cél szolgálatába. Több iskolában maguk a tanárok is résztvettek a testet-lelket üdítő mindennapi testedzésben, természetesen a vezénylésbe bevonták a levanteifjuvezetőket is. Több budapesti iskolában, sajnos, nem áll megfelelő hely rendelkezésre és a piarista gimnáziumban például, amelynek nincs kertje, hely híján az utcán vagy közeli sétatereken tornásztatják a diákokat. A mindennapos testedzésből tehát, a nehézségek ellenére, itt is kivetheti részét az ifjuság.

A Vilma királynő-uti evangélikus gimnázium egyike azoknak a mintaiskoláknak, ahol tökéletes tornaterem és tágas kert áll a diákok rendelkezésére. *Mikó Imre*, testnevelési tanár, készséggel kalauzol végig a tágas tornatermen, ahol a diákok még céllövésben is gyakorolhatják magukat. Remekül felszerelt öltöző- és mosdóhelyiségek egészítik ki ezt az ideális tornatermet. A mosdóhelyiségekben hidegmeleg víz és a zuhanyok alatt 30 gyerek zuhanyozhat egyszerre. A hatalmas tornaterem, mint az intézet lelkes testnevelési tanárától hallom, ugyszólván állandóan foglalt, a gimnázium száz diákjából majdnem minden órában jut ide egy-egy csoport. Az inté-

zet internátusának növendékei is itt tornáznak. Kint a Vilma királynő-ut és a Damjanich-utca között húzódó hatalmas iskolaudvaron éppen tornagyakorlat folyik a verőfényes szeptemberi délelőttön. Kipirult arcú kisdíákok csinálják a törzshajítást. Az oktatók sorában nagyobb diákok is szerepelnek. Vigan folyik a torna, ami független a rendes iskolai tornától és célja az, hogy a mindennapos testedzéssel honvéd polgárrá nevelje a diákokat.

A tornagyakorlat befejezése után vidám zsvajjal tódulnak a kis diákok az iskolaudvarról a folyosókra. Megkérdezem az egyik kisdíától:

— Szeretitek-e ezeket a tornaórákat?
— Nagyon.
— Jobb-e, mint a latin?
— Sokkal jobb! — kiáltják kórnsban.
— Még a latin dolgozatnál is jobb — mondja nevetve egy szökehajú kis nebuló.

Torna után az I. B. osztályba megyünk, ahol a gimnázium igazgatója honvédelmi ismeretek-órát tart éppen.
— Szébb jövőtl — harsogják a kis gimnazisták, mikor belépünk. Az igazgató intésére visszaülnek a padokba és megkezdődik az óra.

— Miről fogunk mi nyolc éven át tanulni ezeken az órákon? — hangzik a kérdés a katedráról.

— A magyar honvédről — felel csengő hangon az egyik kisfiu.

— Az első és második osztálynak mi lesz a tananyaga? Mondd meg nekünk, Hollósi.

A kérdezett kisfiu feleletlenül helyéről és mint a vízfolyás fujja:

— A katonaság szervezetének megismerése.

A harmadik osztályban már ennél is többet tanulnak a fiuk, a negyedik-

ben pedig már a katonai földrajzzal is megismerkednek.

— Miben különbözik a katonai térkép a rendes térképtől? — kérdezi az igazgató.

Minden padban felnyújtja ujját egy kisfiú. Az igazgató rámutat az egyikre, aki már mondja is:

— A katonai térképen a tájékozódás szempontjából fontos tárgyak külön jellel vannak ellátva.

A hatodikban már vegytan is lesz a „Honvédelmi ismeretek”-órákon.

— Milyen vegytan lesz ez?

— A gázokról fogunk tanulni és arról, hogy hogyan kell védekezni ezek ellen.

A hetedikben már fizika is lesz, a tengeralattjárók és repülőgépek szerkezetét fogják megtanulni a honvédelmi ismeretek keretében a diákok, a nyolcadikban pedig az általános ismereteket fogják elsajátítani.

Meglepő, hogy a kis gimnazisták milyen kedvvel és ambícióval érdeklődnek a korszerű tantárgy iránt. Az egyik kisfiútól például azt kérdezi az igazgató:

Mi az a totális háború?

— Mi az a totális háború?

— Hogy minden egyén harcol — feleli az értelmesszemű fiúcska.

— Részt vesztek például ti is valamilyen formában ebben a háborúban?

— Igen. A légtalmai dolgokat és szabályokat már nekünk is ismernünk kell.

Az igazgató ur nagy szeretettel és világos, egyszerű szavakkal magyarázza meg a kis diákoknak a honvédelmi ismeretek bonyolultabb kérdéseit. Aztán a lelkükre köti:

— Ebből felelni is kell ám, gyerekek, mert én végén ebből is osztályzatot kaptok.

A kis gimnazisták bizakodóan néznek az igazgató urra. Nem féltetik őket, egyikük se fog elbukni az új tantárgyból.